

DENIMMINNEN

»Allting som man skulle behöva häruppe, det sitter ju och fladdrar härnere«, ondgjorde sig Brasse Brännström 1974 på krogshoven Levande på Nya Bacchi. Man kan ju inte göra mode till folk som är tjockare om vristerna än om midjan?!

Under mitten av 70-talet började eleverna allt mer att halvlägga bakom skolbänkarna. För att förstå varför är det bara att tänka sig hur rörlig en ål hade varit om dess skinn bestått av ett grovt bomullstyg. Men visst kan man misstänka att ungdomarna även led av utmattning efter att ha knölat in sig i sina denimfodral en hel morgon, ett projekt som involverade hela hushållet. I alla fall när översta knappen skulle knäppas. Svett, frustration och tårar. Byxorna var så tajta att mänsklighetens fortbestånd var i fara med klämda sädesceller och bäckenben. Menade vissa. Andra menade precis tvärtom med tanke på hur snygga rum-porna blev. Speciellt tack vare rätt sömmar. Och inte minst rätt märke.

Gul & Blå angav tonen med V-jeansen redan 1970. De var avskurna vid knäet likt ett »v« och vida nedtill. Men inte tillräckligt vida enligt dem som sydde på gardinvolanger. Det skulle dröja 20 år tills en ny produktutvecklande generation samlades på syslöjden för att sprätta upp nya jeans, men då skulle det resultera i avsmalnande revärer i allt från

pastellfärgat tyg till svart skinn. Detta var dock på den tid man stavade Gul & Blå.

Låt oss återgå till tiden då killarna valde mellan modellerna Elvis och Fonzie. Tjejernas alternativ hette förstas Marilyn, vars knappar lämnade blåmärken stora som femtioöringar på höftbenen. På tal om gul och blå. För att hitta rätt passform fick man lägga sig ner i provhytten för att dra igen dragkedjan. Gärna med hjälp av en tång. När man kom hem kunde man krympa dem ytterligare genom att lägga sig i badkaret. Med byxorna på.

Marylin och Elvis fanns även att hitta i Puss & Krams butik på Gamla Brogatan i Stockholm. Närmare bestämt i taket. Idag har Sko-Uno sin huvudbutik i samma lokaler. Målningarna finns kvar och platsen har blivit ett slags Sixtinska kapellet för svensk jeanshistoria. Och det är kanske inte så konstigt med tanke på att barn och ungdomar från hela landet under mitten av 70-talet vallfärdade till Puss & Kram för att köpa byxorna med samma namn. För att få en hipp Carnaby Street-känsla uppmanades personalen att prata engelska med kunderna. Som om kunderna inte hade det svårt nog med att hitta minsta möjliga passform där de låg på prov-

Det fanns en tid när jeansen var tajta. Och uppochner.

Till minnet bidrog: Conny, Melker, Beata, Maristella, Joel, Emelie, Jerry, Jon, Johnny, Martin, Natascha, Mats, en annan Göran och två Maria samt SVT Plays öppna arkiv, Michael på KF bibliotek, Fredrik på Unionville och Ove på Lee-Wrangler-butiken.

bänkarna. Faktiskt, de hade sådana!

Inte sällan ringlade sig kön från den lig-gande skolengelskan tvåhundra meter bort till klädbutiken Mah-Jong. Det var så långt bort man kunde komma. Där såldes nämligen etnoinspirerat antimode. På svenska.

Något annat än jeans från Puss & Kram eller Gul & Blå var för många otänkbart. Men visst kunde man hitta jeans på JC också, alltså Junior Center som kedjan hette då. Överhuvudtaget fanns det 250 olika jeansmärken att välja bland på 1970-talet. Självfallet de amerikanska klassikerna Lee, Levi's och Wrangler men även, utöver de redan nämnda, en uppsjö av svenska märken som Dobber, Dark Horse och MacFree. De var även made in Sweden tack vare en stark textilindustri i Västergötland. Några stack ut som Silverdollar med sin ätråvärda nyckelring med silverpengen och Bergis som var helt ficklösa med en vit etikett. Ej att förglömma Sgt Pepper som hade en vintermodell med skotskrutigt foder. Och så var det Vinson-jeansen från Domus, om mammorna själva fått välja. De satt som säckar på benen, något man blev varse så fort man kom ut på skolgården. På Domus fanns även Lucas, Bergis, Sedgfield och Levi's.

1976 kostade Vinsons barnjeans 69 kronor. Handlade man Puss & Krams var man beredd att betala mellan 96 och 119 kronor beroende på modell. Detta trots att man visste att sömmarna i grenen skulle hålla i tre månader. Högst.

En GB Sandwich kostade i jämförelse 1,75.
Göran Schussleöder

